

ด่วนมาก

ที่ ทส ๐๖๓๐/๖๘๔

สวด ร 3786/56

๒๐ มีค ๕๖

10.32 น.

สวด 3/84

๒๐ มีค ๕๖

10.4๕ น.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ผลการประชุมคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๙ และการประชุมคณะมนตรี
คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๒/๐๖๑๔ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะมนตรี
คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๙ และการประชุมคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒๐ มาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับ
องค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

นายกรัฐมนตรีอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุมคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๙ และมีอำนาจ
ในการลงนามในเอกสารเกี่ยวกับการประชุม หรือมอบหมายผู้แทนไทย รายละเอียดตามหนังสืออ้างถึง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมข้างต้นเป็นความร่วมมือภายใต้ความตกลงเพื่อการพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน
ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ การใช้ การอนุรักษ์ และการจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของกลุ่มน้ำโขงอย่างเท่าเทียม
ในลักษณะที่สร้างสรรค์และเพื่อประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
และมีส่วนราชการต่างๆ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาลุ่มน้ำโขง ดังนั้น จึงเข้าข่ายตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่
เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะผู้แทนไทยในคณะมนตรี
คณะกรรมการแม่น้ำโขง จะดำรงตำแหน่งประธานคณะมนตรีฯ ซึ่งเวียนมาถึงประเทศไทย โดยเริ่มตั้งแต่วันที่
๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งตามระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรีฯ ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพ
จัดการประชุมคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒๐ ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ
แม่น้ำโขง ในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

/๔. สาระสำคัญ.....

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นความร่วมมือในการพัฒนาลุ่มน้ำโขง ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑.๑ การศึกษาการพัฒนาที่ยั่งยืนของลุ่มน้ำโขง รวมทั้งการศึกษาผลกระทบของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบนแม่น้ำโขงสายประธาน (The Study on Sustainable Management and Development of the Mekong River including Impacts by Mainstream Hydropower Project) หรือเรียกสั้นๆ ว่า Council Study มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบรรทัดฐานให้ประเทศสมาชิกทำการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ จากโครงการพัฒนา ทั้งเชิงบวกและลบให้มีความชัดเจนก่อนการพัฒนาโครงการใดๆ โดยการศึกษาประกอบด้วย ๖ เรื่อง ได้แก่ ๑) การชลประทาน ๒) การเกษตรและการใช้ที่ดิน ๓) การใช้น้ำในครัวเรือนและอุตสาหกรรม ๔) โครงสร้างการป้องกันน้ำท่วม ๕) ไฟฟ้าพลังน้ำ และ ๖) การคมนาคมขนส่ง ซึ่งการศึกษาจะเริ่มในเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ และสิ้นสุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยคณะทำงานด้านวิชาการของแผนงานพัฒนาลุ่มน้ำเป็นผู้ดำเนินการศึกษา ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงเร่งรัดดำเนินการกระบวนการศึกษาโดยเร็วต่อไป

อย่างไรก็ตาม ในวาระรับรองรายงานผลการประชุมสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ขอเพิ่มข้อความ “ให้ยุติการพัฒนาโครงการใดๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในแม่น้ำโขงสายประธานไว้ก่อน จนกว่าผลการศึกษาจะเสร็จสิ้น” (pending the outcome of this study further developments on the mainstream would be postponed) แทรกเข้าไว้ในมติของที่ประชุม ซึ่งประเด็นดังกล่าว มิได้มีการพิจารณาในที่ประชุมแต่อย่างใด ทำให้ที่ประชุมไม่สามารถรับรองรายงานผลการประชุมอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ ดังนั้น ประธานจึงสรุปผล ดังนี้

(๑) มอบหมายให้ผู้แทนคณะมนตรีนำประเด็นกลับไปรายงานประเทศของตน พร้อมกับมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission Secretariat: MRCS) จัดเตรียมหนังสือถึงประเทศสมาชิกเพื่อขอข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในประเด็นดังกล่าว โดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกตอบกลับภายใน ๗ วัน นับจากที่ได้รับหนังสือ

(๒) มอบหมายให้คณะกรรมการร่วมฯ ดำเนินการทบทวนกฎระเบียบวิธีปฏิบัติ (Rules of Procedures) คณะมนตรี คณะกรรมการร่วม และสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง

(๓) มอบหมายให้ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงมีหนังสือถึงหุ้นส่วนพัฒนาอื่นๆ เพื่อขอสนับสนุนการเงินในการศึกษา Council Study ต่อไป

๔.๑.๒ งบประมาณบริหารองค์กร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (Operation Expenses Budget for ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นงบประมาณที่มาจากเงินอุดหนุนของประเทศภาคีสมาชิก ดอกเบี้ยเงินฝาก และเงินบริหารงานจากหุ้นส่วนการพัฒนา เพื่อจ่ายเป็นเงินเดือนและการบริหารงานทั่วไปขององค์กร สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (ค.ศ. ๒๐๑๓) คณะมนตรีฯ มีมติอนุมัติงบประมาณดังกล่าว จำนวน ๓,๘๔๘,๔๔๒ ดอลลาร์สหรัฐ และสนับสนุนให้ประเทศภาคีสมาชิกเพิ่มการจ่ายเงินสนับสนุนคณะกรรมการแม่น้ำโขงในอนาคต เนื่องจากมีกิจกรรมเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศไทย ได้จ่ายเงินอุดหนุนให้กับคณะกรรมการแม่น้ำโขง ในปี ๒๕๕๖ จำนวน ๖๐๑,๕๖๖ ดอลลาร์สหรัฐ

๔.๒ ประเด็นที่ไทยมีหนังสือแจ้งประธานคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะผู้แทนไทย ในคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ได้มีหนังสือแจ้งประธานคณะมนตรี ในประเด็นที่ประชุมไม่สามารถรับรองรายงานผลการประชุมที่เป็นเอกฉันท์ ดังนี้ (๑) มติของการประชุมควรสะท้อนทุกประเด็นที่มีการอภิปราย และที่ประชุมมีความเห็นร่วมกัน ซึ่งในวาระการประชุมดังกล่าว นั้น ที่ประชุมได้มีมติเอกฉันท์ให้เร่งรัดดำเนินการ

/ ศึกษา.....

ศึกษา Council Study (๒) ตามข้อเสนอให้ “ยุติการพัฒนาโครงการใดๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในแม่น้ำโขงสายประธานไว้ก่อน จนกว่าผลการศึกษาจะเสร็จสิ้น” นั้น ที่ประชุมมิได้มีการอภิปรายในประเด็นดังกล่าว ไทยขอเสนอแนะให้บันทึกเป็นความเห็นของประเทศผู้เสนอฝ่ายเดียว

๔.๓ ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อสังเกต

ข้อเสนอของผู้แทนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามดังกล่าวข้างต้น เป็นการแสดงถึงเจตนาที่จะใช้สิทธิยับยั้งการใช้หรือการพัฒนาทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งขัดแย้งกับเจตนารมณ์ของความตกลงความร่วมมือเพื่อพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นความร่วมมือบนพื้นฐานของความเสมอภาคแห่งอำนาจอธิปไตยและบูรณาภาพแห่งดินแดน ในการใช้และการคุ้มครองทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขง ซึ่งข้อเสนอของเวียดนามดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงของประเทศไทยด้วย อย่างไรก็ตามคณะกรรมการแม่น้ำโขงจำเป็นต้องมีการประชุมคณะมนตรีฯ สมัยวิสามัญ ตามกฎระเบียบวิธีปฏิบัติคณะมนตรีฯ เพื่อให้มีความร่วมมือในการใช้ การอนุรักษ์ และการจัดการทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของลุ่มน้ำโขงอย่างเท่าเทียมในลักษณะที่สร้างสรรค์ต่อไป

๕. ผลกระทบ

๕.๑ ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

กรอบความร่วมมือ เพื่อพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นความร่วมมือของสี่ประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความร่วมมืออันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาลุ่มน้ำโขงร่วมกัน เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในลุ่มน้ำ และการรักษาความมั่นคงด้านอาหารของภูมิภาค

๕.๒ ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ ไม่มี

๕.๓ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมหรือเฉพาะท้องถิ่น

เป็นการเสริมสร้างความมั่นใจด้านการลงทุนของภาคเอกชน เนื่องจากกรอบความร่วมมือแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจของรัฐบาลทั้ง ๔ ประเทศ ในการจัดการทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม ของประเทศสมาชิก เกิดการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและภัยพิบัติ ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๕.๔ ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

รัฐบาลไทยจ่ายเงินสนับสนุนคณะกรรมการแม่น้ำโขงประจำปีส่วนหนึ่งร่วมกับรัฐบาลของประเทศสมาชิกอื่นๆ อีกสามประเทศ ซึ่งไม่มีการเพิ่มเติมเกินกว่างบประมาณปกติในการจ่ายเงินสนับสนุนประจำปี

๕.๕ ผลกระทบทางสังคมและการเมืองต่อบุคคลกลุ่มต่างๆ ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม

ทำให้เกิดความร่วมมือและสร้างความเป็นมิตรระหว่างประชาชนทั้ง ๔ ประเทศ ในการช่วยกันดูแลคุณภาพน้ำในแม่น้ำโขงร่วมกัน

๕.๖ ผลกระทบทางเทคโนโลยี

เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญของประเทศไทยและภาคีสมาชิกคณะกรรมการแม่น้ำโขง และองค์กรระหว่างประเทศที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการ

/ ๖. ข้อเสนอ...

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ

๖.๑ รับทราบผลการประชุมคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๙

๖.๒ อนุมัติให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม
คณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒๐ ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง
ในช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๖๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๖๖๐๕